Overerstatnings- og taksationskommissionens afgørelse af 10. november 2022

Sagsnr. 2022-081846

Klage indgivet af Virksomhed 1

(advokat Hanne Mølbeck, Bech-Bruun Advokatpartnerselskab)

over

Erstatnings- og taksationskommissionens afgørelse

Overerstatnings- og taksationskommissionen har truffet afgørelse vedrørende klage over erstatnings- og taksationskommissionens afgørelse af 4. juli 2022 med sagsnr. 2022-079740 om afvisning af ansøgning om kompensation til følgeerhverv til minkvirksomheder som følge af det midlertidige forbud mod hold af mink.

Sagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt der kan ses bort fra en overskridelse af ansøgningsfristen den 1. juni 2022 for en følgeerhvervsvirksomhed, jf. § 13, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 2463 af 11. december 2021 om fuldstændig erstatning og kompensation til minkvirksomheder og fuldstændig kompensation til følgeerhverv til minkvirksomheder som følge af det midlertidige forbud mod hold af mink (nedlukningsbekendtgørelsen).

Afgørelse

Overerstatnings- og taksationskommissionen ophæver erstatnings- og taksationskommissionens afgørelse om afvisning af Virksomhed 1 ' ansøgning om kompensation til følgeerhverv og hjemviser sagen til videre sagsbehandling.

Overerstatnings- og taksationskommissionens begrundelse fremgår af afsnit 9.

Afgørelsen er truffet som en formandsafgørelse, jf. § 4, stk. 6, i bekendtgørelse nr. 1915 af 6. oktober 2021 om erstatnings- og taksationskommissioner og overerstatnings- og taksationskommissioner til behandling af sager om erstatning og kompensation til minkvirksomheder og visse følgeerhverv (bekendtgørelse om erstatnings- og taksationskommissioner).

1. Indledende oplysninger
Minksekretariatets 2. instans har den 8. juli 2022 modtaget en klage over erstatnings- og taksationskommissionens afgørelse af 4. juli 2022. Klagen er modtaget i Minksekretariatets 1. instans den 8. juli 2022. Klagen vedrører Virksomhed 1 , CVR-nummer [redacted].

2. Sagens oplysninger
Virksomhed 1 har den 29. juni 2022 ansøgt om kompensation til følgeerhverv til erstatnings- og taksationskommissionen.

Virksomhed 1 er ejet af Virksomhedsejer 1 . Det fremgår af klagen, at Virksomhed 1 ejer ejendommen beliggende på Adresse1 . Ejendommen har været udlejet til Virksomhed 2 , hvorfra Virksomhedsejer 1 har drevet minkproduktion.

Det fremgår af ansøgningen, at Virksomhedsejer 1 desuden ejer Virksomhed 2 . Af ansøgningen fremgår desuden, at der ved en beklagelig fejl ikke er indgivet en separat ansøgning for Virksomhed 1 .

Fødevarestyrelsen har i et høringssvar af 22. juli 2022 anført, at det af blanketten til ansøgning om kompensation fremgår, at virksomheden skal ansøge pr. CVR-nummer eller CPR-nummer, såfremt CVR-nummer ikke foreligger.

Erstatnings- og taksationskommissionen har den 19. august 2022 fremsendt en kopi af ansøgningen fra Virksomhed 2 . Det fremgår blandt andet heraf, at valget om erstatning gælder for alle besætninger i minkvirksomheden opgjort pr. CVR-nummer.

Minksekretariatets 2. instans har den 8. august 2022 anmodet Fødevareministeriet om svar på, hvorvidt det har været lovgivers hensigt at give bedre vilkår til minkvirksomheder end til følgeerhvervsvirksomheder i forhold til dispensationsmuligheder fra ansøgningsfristen.

Minksekretariatets 2. instans har desuden den 17. august 2022 anmodet Fødevareministeriet om bidrag til fortolkningen af dispensationsmuligheden "i særlige tilfælde" i § 10, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 2462 af 10. december 2021 om minkvirksomheders ansøgning om erstatning og kompensation som følge af aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink som følge af COVID-19 og om visse dele af erstatningen og kompensationen (ansøgningsbekendtgørelsen).

Fødevareministeriet har i et skriftligt svar af 6. september 2022 anført, at der ikke har været politiske drøftelser eller stillingtagen til denne forskel for følgeerhvervsvirksomheder og minkvirksomheder. For så vidt angår fortolkningen af ansøgningsbekendtgørelsens § 10, stk. 3, har Fødevareministeriet henvist til Fødevarestyrelsens praksis.

Fødevarestyrelsen har på foranledning af Minksekretariatets 2. instans udarbejdet et notat af 20. september 2022 om dispensation for ansøgningsfrist, hvori der er

Transportministeriet

redegjort for Fødevarestyrelsens fortolkning af dispensationsmuligheden "i særlige tilfælde" i § 10, stk. 3, i ansøgningsbekendtgørelsen.

Fødevarestyrelsen har navnlig oplyst, at der er dispenseret fra ansøgningsfristen i tilfælde, hvor den pågældende minkvirksomhed ikke har modtaget information fra Fødevarestyrelsen om muligheden for at søge om erstatning og kompensation inden den 1. april 2022.

Fødevarestyrelsen har blandt andet fremhævet et konkret tilfælde, hvor der er givet dispensation til en minkvirksomhed, som ikke havde mink i 2020, og som derfor ikke havde modtaget information på mail eller pr. brev fra Fødevarestyrelsen omkring ansøgningsfristen.

Herudover fremgår det, at Fødevarestyrelsen har accepteret, at minkvirksomheder efter ansøgningsfristen har ændret ansøgningen til også at omfatte forskud på erstatning og engangsbeløb til dækning af nedlukningsomkostninger.

Fødevarestyrelsen har i notatet fremhævet en række konkrete tilfælde, hvor der er givet dispensation til en minkvirksomhed efter § 10, stk. 3, i ansøgningsbekendtgørelsen. Det fremgår heraf, at Fødevarestyrelsen blandt andet har accepteret fristoverskridelser på henholdsvis 6 dage, 49 dage og 138 dage.

3. Erstatnings- og taksationskommissionens begrundelse

Erstatnings- og taksationskommissionen har den 4. juli 2022 truffet afgørelse om afvisning af Virksomhed 1 ' ansøgning om kompensation til følgeerhverv, som følge af det midlertidige forbud mod hold af mink.

Som begrundelse er anført:

> "Erstatnings- og taksationskommissionen kan alene behandle ansøgninger om kompensation til følgeerhverv til minkvirksomheder, der er indgivet inden den 1. juni 2022, jf. § 13 i bekendtgørelse nr. 2463 af 11. december 2021 om fuldstændig erstatning og kompensation til minkvirksomheder og fuldstændig kompensation til følgeerhverv til minkvirksomheder som følge af det midlertidige forbud mod hold af mink.
>
> Da ansøgningen er modtaget efter ansøgningsfristens udløb, træffer erstatnings- og taksationskommissionen hermed afgørelse om afvisning af Virksomhed 1 ' ansøgning om kompensation til følgeerhverv, og sagen afsluttes."

4. Klagerens standpunkt

Klageren har nedlagt påstand om, at sagen hjemvises til erstatnings- og taksationskommissionen til videre behandling.

Til støtte herfor er anført navnlig, at kommissionen kan dispensere fra ansøgningsfristen enten med hjemmel i § 10, stk. 3, i ansøgningsbekendtgørelsen analogt

eller på ulovbestemt grundlag henset til at Virksomhedsejer 1 er minkavler og søger om erstatning for tabet af sin udlejningsvirksomhed.

Der er desuden henvist til § 8, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 10 af 6. januar 2022 af lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink (minkloven). I den forbindelse er det anført, at der ingen saglig begrundelse er for at give minkvirksomhederne en bedre retsstilling end følgeerhvervene i form af en dispensationsmulighed.

Det er yderligere anført, at blandt andet baggrunden for fristoverskridelsen, fristoverskridelsens længde, samt hvorvidt der er undskyldelige omstændigheder, bør indgå i vurderingen af, om der bør ses bort fra en fristoverskridelse.

Herudover er det anført, at både driftsselskabet og ejendomsselskabet utvivlsomt har et krav på henholdsvis nedlukningserstatning og kompensation, og at der er ansøgt rettidigt for så vidt angår driftsselskabet. Hertil har klager bemærket, at der ikke havde været behov for to ansøgninger, hvis driftsselskabet og ejendomsselskabet havde været ét og samme selskab.

Det er desuden anført, at fristoverskridelsen er meget beskeden, og vil have en yderst begrænset betydning for afviklingen af de øvrige sager, samt at fristoverskridelsen skyldes en beklagelig fejltagelse.

Det er endvidere påpeget, at det vil have stor økonomisk betydning for Virksomhedsejer 1 , at ansøgningen realitetsbehandles.

Yderligere er der henvist til § 10, stk. 1, i ansøgningsbekendtgørelsen og § 13, i nedlukningsbekendtgørelsen. Det er i den forbindelse anført, at det ikke har været hensigten med bestemmelserne at afskære minkavlere og følgeerhverv fra den erstatning og kompensation, de har krav på, alene fordi ansøgningsfristen er overskredet med enkelte dage grundet en fejl.

Klageren har i den forbindelse bemærket, at der i den politiske aftale var enighed om, at der skulle etableres en erstatningsordning, som sikrer, at minkerhvervet kan komme ordentligt ud af erhvervet ved at opnå fuld erstatning for tabet af deres virksomhed, og at afvisning af en ansøgning på grund af en mindre fristoverskridelse, som beror på en fejl, ikke er i overensstemmelse med lovgivers intention med kompensationsreglerne i minkloven.

Yderligere er det anført, at kompensationen til følgeerhverv skal opgøres efter de principper, som gælder for ekspropriationserstatning, jf. nedlukningsbekendtgørelsens § 14, stk. 2. Klageren har i den forbindelse påpeget, at der i ekspropriationsretten ikke findes almindelige ansøgningsfrister, idet det alene fremgår af ekspropriationsproceslovens § 21, stk. 1, at erstatningskrav skal fremsættes inden et år efter, at ekspropriationsanlægget er fuldendt. Klager har videre anført, at denne frist er fastsat med henblik på at sikre, at den ekspropriationskommission, der er nedsat i relation til at behandle det pågældende projekt, fortsat eksisterer og kan behandle kravet, og at der ikke er en lignende udfordring i minksagerne.

Transportministeriet

Afslutningsvist er det bemærket, at det ikke af erstatnings- og taksationskommissionens afgørelse af 4. juli 2022 fremgår, hvilken kommission der har truffet afgørelse i sagen, herunder hvilke medlemmer der har deltaget i sagsbehandlingen.

5. Fødevarestyrelsens bemærkninger
Minksekretariatets 2. instans har den 22. juli 2022 modtaget Fødevarestyrelsens bemærkninger til klagen.

Fødevarestyrelsen har i bemærkningerne navnlig anført, at det af blanketten til ansøgning om kompensation fremgår, at den skal udfyldes pr. virksomhed (opgjort pr. CVR-nummer eller CPR-nummer såfremt CVR-nummer ikke foreligger), samt at det af blanketten fremgår, at for at modtage kompensation som følgeerhverv, skal blanketten udfyldes og indsendes senest den 1. juni 2022.

Fødevarestyrelsen har videre anført, at de samme oplysninger fremgår af vejledningen til udfyldning af ansøgningsblanketten. Fødevarestyrelsen finder på den baggrund, at kravene til ansøgningen har været kommunikeret tydeligt til ansøgere og at erstatnings- og taksationskommissionen med rette har afvist Virksomhed 1 ' ansøgning om kompensation til følgeerhverv.

Fødevarestyrelsen har desuden oplyst, at de ikke har modtaget en ansøgning om nedlukningserstatning fra Virksomhed 1 , CVR-nummer [redacted].

6. Klagerens bemærkninger til Fødevarestyrelsens høringssvar
Minksekretariatets 2. instans har den 11. august 2022 modtaget klagerens bemærkninger til Fødevarestyrelsens bemærkninger af 22. juli 2022.

Af klagerens bemærkninger fremgår blandt andet, at Fødevarestyrelsen ikke har forholdt sig til klagerens tidligere fremsendte synspunkter.

Herudover er det anført, at nedlukningen skete uden varsel, overgangsordning eller lignende, som kunne give virksomhederne en afviklingsmulighed herunder en mulighed for at begrænse det økonomiske tab. Klageren har videre påpeget, at der i den konkrete sag må tages meget vidtgående hensyn til Virksomhedsejer 1 , idet beslutningen om at nedlukke minkbranchen har karakter af et ekstraordinært indgreb, der i øvrigt blev truffet uden lovhjemmel. Hertil er det yderligere anført, at det ikke er proportionalt at afvise ansøgningen med den begrundelse, at kravene til ansøgningen har været kommunikeret tydeligt til ansøgerne.

Af bemærkningerne fremgår desuden, at bemyndigelsen til at fastsætte ansøgningsfrister i minkloven blev indsat ved en lovændring, og at det af lovbemærkningerne fremgår, at formålet med fastsættelse af frister var varetagelse af administrative hensyn. På den baggrund har klageren gjort gældende, at det vil være retssikkerhedsmæssigt kritisabelt og i strid med princippet om fuldstændig erstatning, hvis overskridelse af en ansøgningsfrist, der er fastsat af administrative årsager, er årsag til, at Virksomhedsejer 1 s kompensation bortfalder.

7. Fødevarestyrelsens bemærkninger
Minksekretariatets 2. instans har den 13. september 2022 modtaget Fødevarestyrelsens bemærkninger til klagerens bemærkninger af 11. august 2022.

Fødevarestyrelsen har anført, at § 10, stk. 3, i ansøgningsbekendtgørelsen, hverken finder direkte eller indirekte anvendelse på ansøgninger fra følgeerhvervsvirksomheder.

Det er yderligere anført, at hverken forarbejder til lov eller bekendtgørelse (nedlukningsbekendtgørelsen) støtter det synspunkt, at erstatnings- og taksationskommissionerne kan fravige fristen for at indgive ansøgning som følgeerhvervsvirksomhed.

På den baggrund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at fravigelse af den fastsatte ansøgningsfrist for følgeerhvervsvirksomheder alene kan ske ved en dispensation meddelt af Fødevareministeren, som har udstedt bekendtgørelsen.

Af bemærkningerne fremgår desuden, at Fødevarestyrelsen har undersøgt, om der kunne være grundlag for at anse ansøgningen om nedlukningserstatning for Virksomhed 2, CVR-nr. [redacted], som tillige omfattende virksomheden Virksomhed 1, CVR-nr. [redacted].

Fødevarestyrelsen har oplyst, at der ikke i ansøgningen, eller øvrige dokumenter modtaget inden ansøgningsfristens udløb, ses at være oplysninger, som kan understøtte en sådan vurdering.

Fødevarestyrelsen har herefter anført, at det forhold, at de to virksomheder er ejet af samme holdingselskab, ikke kan bevirke, at de anses for en og samme virksomhed i forhold til ansøgningsfristen.

Fødevarestyrelsen har i den forbindelse henvist til side 12 i notat af 20. december 2021 om høringssvar vedrørende nedlukningserstatningsbekendtgørelsen, hvoraf fremgår: ”(...) skal Fødevareministeriet bemærke, at definitionen af kompensationsberettigede virksomheder går på følgeerhvervsvirksomheden som samlet virksomhed opgjort pr. CVR-nummer, således som virksomheden var organiseret pr. 4. november 2020. (....)”.

8. Klagerens bemærkninger til Fødevarestyrelsens høringssvar
Minksekretariatets 2. instans har den 15. september 2022 modtaget klagerens bemærkninger til Fødevarestyrelsens høringssvar af 13. september 2022.

Klageren har i bemærkningerne fastholdt, at myndigheder har en almindelig adgang til at se bort fra en overskridelse af en ansøgnings-/klagefrist. Der er i den forbindelse henvist til en udtalelse fra Folketingets Ombudsmand (FOB nr. 87.232), hvor det i øvrigt blev kritiseret, at den pågældende myndighed afviste alle for sent modtagne ansøgninger uden at tage stilling til de konkrete forhold.

Det er videre anført, at erstatnings- og taksationskommissionen har kompetence til at vurdere, om en ansøgning, der er modtaget efter fristens udløb, skal realitetsbehandles eller afvises, jf. nedlukningsbekendtgørelsens § 13. Det er desuden gjort gældende, at overerstatnings- og taksationskommissionen kan træffe beslutning om at hjemvise sagen til realitetsbehandling.

Klageren har endvidere bemærket, at erstatnings- og taksationskommissionen har angivet en forkert ansøgningsfrist i ansøgningsskemaet, idet kommissionen har anført "senest" 1. juni 2022, i stedet for "inden den 1. juni", hvorved kommissionen har forlænget fristen med én dag. Det er herefter påpeget, at det er i strid med lighedsprincippet, at kommissionen herefter har behandlet flere for sent modtagne ansøgninger, men afvist Virksomhed 1 ' ansøgning uden nærmere begrundelse.

9. Overerstatnings- og taksationskommissionens begrundelse

Begrundelseskrav

Det følger af forvaltningslovens § 22, at en afgørelse, når den meddeles skriftligt, skal være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold. Begrundelsen skal indeholde en henvisning til de retsregler, afgørelsen er truffet efter, jf. forvaltningslovens § 24, stk. 1, 1. pkt.

Det fremgår af § 3, stk. 9, i bekendtgørelse om erstatnings- og taksationskommissioner, at formanden for en erstatnings- og taksationskommission, uden medvirken af kommissionens øvrige medlemmer, kan træffe afgørelse om processuelle spørgsmål m.fl.

Overerstatnings- og taksationskommissionen finder, at erstatnings- og taksationskommissionen i afgørelsen af 4. juli 2022 burde have henvist til § 3, stk. 9, i bekendtgørelse om erstatnings- og taksationskommissioner, der indeholder en hjemmel til, at formanden alene kan træffe afgørelser om processuelle spørgsmål.

Kommissionen vurderer imidlertid, at begrundelsesmanglen ikke er konkret væsentlig for afgørelsens resultat.

Dispensationsmuligheder for minkvirksomheder og følgeerhverv

Det fremgår af nedlukningsbekendtgørelsens § 13, stk. 1, at følgeerhverv kan modtage kompensation efter denne bekendtgørelses §§ 14 og 15 ved indgivelse af ansøgning til erstatnings- og taksationskommissionen inden den 1. juni 2022.

Det følger af § 10, stk. 1, i ansøgningsbekendtgørelsen, at minkvirksomheder, for at være berettiget til erstatning og kompensation, skal indgive en ansøgning til Fødevarestyrelsen senest den 1. april 2022. Af § 10, stk. 3, fremgår det, at Fødevarestyrelsen i særlige tilfælde kan dispensere fra ansøgningsfristerne i stk. 1 og 2.

Det bemærkes, at der ikke i nedlukningsbekendtgørelsen er hjemmel til, at erstatnings- og taksationskommissionen kan dispensere fra ansøgningsfristen i § 13, stk. 1.

Det følger blandt andet af den politiske aftale af 25. januar 2021 om erstatning mv. til minkavlere og følgeerhverv berørt af COVID-19, at aftalepartierne er enige om, at der ydes fuldstændig erstatning til minkavlere og minkafhængige følgeerhverv.1

Fødevareministeriet har på foranledning af Minksekretariatets 2. instans svaret på, hvorvidt det har været lovgivers hensigt at give bedre vilkår til minkvirksomheder end følgeerhvervsvirksomheder i forhold til dispensationsmuligheder ved en overskridelse af ansøgningsfristen. Fødevareministeriet har hertil anført, at der ikke har været politiske drøftelser eller stillingtagen til denne forskel.

Det er overerstatnings- og taksationskommissionen opfattelse, at der hverken i den politiske aftale eller i Fødevareministeriets svar til Minksekretariatets 2. instans er forhold, der indikerer, at det har været hensigten at give minkvirksomheder en bedre retsstilling end følgeerhvervsvirksomheder i form af en dispensationsmulighed fra ansøgningsfristen.

Det er herefter kommissionens vurdering, at det må komme følgeerhvervsvirksomheder til gode, at der ikke er taget stilling til en eventuel dispensationsmulighed. Det er ligeledes kommissionens vurdering, at der bør ske en ensartet behandling af ansøgninger, uanset om denne er indgivet af en minkvirksomhed eller en følgeerhvervsvirksomhed.

På den baggrund finder kommissionen, at der i sager, hvor en følgeerhvervsvirksomhed har ansøgt om kompensation efter fristens udløb, skal foretages en vurdering af, om der kan dispenseres fra ansøgningsfristen i overensstemmelse med de vilkår, der fremgår af § 10, stk. 3, i ansøgningsbekendtgørelsen.

Særlige tilfælde

Det følger af nedlukningsbekendtgørelsens § 13, stk. 1, at følgeerhvervsvirksomheder, for at modtage kompensation efter denne bekendtgørelse, skal sende en ansøgning til erstatnings- og taksationskommissionen inden den 1. juni 2022.

Virksomhed 1 har indsendt en ansøgning om kompensation for følgeerhverv den 29. juni 2022.

Det følger af § 10, stk. 3, i ansøgningsbekendtgørelsen, at der i særlige tilfælde kan dispenseres fra ansøgningsfristerne i stk. 1 og 2.

Af notatet fra Fødevarestyrelsen af 20. september 2022 fremgår det, at Fødevarestyrelsen har accepteret en fristoverskridelse på henholdsvis 6, 49 og 138 dage i tilfælde, hvor minkvirksomheden ikke af Fødevarestyrelsen var blevet orienteret om muligheden for at søge om erstatning og kompensation.

[1] Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance om erstatning mv. til minkavlere og følgeerhverv berørt af COVID-19 af 25. januar 2021.

Overerstatnings- og taksationskommissionen finder, at der ud fra et proportionalitetsprincip ikke er grundlag for at afvise Virksomhed 1 'ansøgning om kompensation for følgeerhverv. Der er henset til afgørelsens betydning for ansøgeren, længden på fristoverskridelsen, samt at behandlingen af virksomhedens ansøgning ikke vil få betydning for afviklingen af de øvrige sager i erstatnings- og taksationskommissionen.

Kommissionen lægger ved vurderingen desuden vægt på, at der er tale om et kompliceret regelsæt, samt at følgeerhvervsvirksomheder ikke i samme omfang som minkvirksomheder er blevet orienteret om muligheden for at søge om kompensation.

På baggrund heraf vurderer kommissionen, at der i nærværende sag foreligger særlige omstændigheder, der medfører, at der skal dispenseres fra ansøgningsfristen i nedlukningsbekendtgørelsens § 13, stk. 1.

Kommissionen ophæver således erstatnings- og taksationskommissionens afgørelse om afvisning af Virksomhed 1 'ansøgning om kompensation for følgeerhverv og hjemviser sagen til videre sagsbehandling.

10. Overerstatnings- og taksationskommissionens øvrige bemærkninger

Det følger af § 9 i bekendtgørelse om erstatnings- og taksationskommissioner, at der til brug for erstatnings- og taksationskommissionens afgørelse skal føres en protokol.

Overerstatnings- og taksationskommissionen bemærker, at materialet fra Minksekretariatets 1. instans ikke indeholder en protokol, jf. § 9 i bekendtgørelse om erstatnings- og taksationskommissioner.

På vegne af overerstatnings- og taksationskommissionen

Formand
Bodil Ruberg

Transportministeriet